

VLT 09-05-08

Regioner viktiga för globalisering

Sverige, liksom andra jämförbara länder, står inför betydande utmaningar.

Precis som den pågående ekonomiska krisen är global och bara hjälpligt kan hanteras av enskilda länder kommer också kraven på ökat entreprenörskap bli alltmer universella. Inte minst inom EU-samarbetet ökar samordningen av insatser mellan unionens länder. I framtiden kommer nästan alla företag att vara verksamma på en global marknad, och många företag är i dag från födseln globala. Utvecklingen skapar förstås stora möjligheter men innebär också ökad konkurrens. Här spelar nya former av kommunikationsteknologi en ökad och avgörande roll.

I det omfattande internationella forskningsprojekt om globaliseringens effekter på entreprenörskap och småföretagande, som genomförts på uppdrag av Globaliseringsrådet, visar vi på betydelsen av framväxt av kunskapsekonomier liksom på nya sam-arbetsformer mellan små och stora företag. Det är småföretagen som i stor omfattning står för radikala innovationer medan stora företag utvecklas genom successiv förnyelse. Kreativa imitationer blir också allt viktigare för att sprida radikala innovationer mellan olika typer av företag.

Politiken kan inte vara åskådare till utvecklingen utan måste också globaliseras. Vi ser till exempel redan överenskommelser om gemensamma mål på EU-nivå vad gäller -arbete med regelförenkling och

att fram-mana nya företag. Men det blir också allt viktigare att bejaka entreprenörers och innovatörers lokala eller regionala förankring. Förutsättningarna för internationell verksamhet -skiljer sig dock mellan lokala miljöer och enskilda individer är starkt kopplade till de miljöer de bor och lever i.

Grunden för det svenska samhällets och den svenska företagsamhetens särskilda före-träde är en stor tillgång till förtroendekapitel. Såsom det finansiella -kapitalet främst är kopplat till storföretag och urbana centra är det sociala kapitalet särskilt utvecklat för småföretag och regioner. Genom nätverk, lokalt samarbete eller genom de team som småföretagen bygger upp för sin affärsverksamhet kan den lokala kraften mångfaldigas. Politiken måste därför kunna ta hänsyn till lokala förutsättningar, alltså vara mer flexibel än generell, vara mer lokalt och globalt -anpassningsbar än nationellt orienterad. Sammantaget handlar det om att skapa en "glokal" politik för entreprenörskap och innovationer.

Kunskapssamhällets framväxt handlar om att skapa lokalt starka miljöer som kan bli globalt konkurrenskraftiga. Globala nätverk blir viktiga för att öka spridning av radikala innovationer inte minst genom en ökad anpassning av innovationer mellan olika platser. På sikt krävs i en globaliserad värld likartade villkor mellan länder vad gäller regler för att starta och driva företag. Vad storföretag kan åstadkomma i form av kraftsamling skapar småföretag genom att praktisera flexibilitet både internt och på marknaden. Vilken förmåga som har varit mest livgivande i rådande ekonomiskt kaos behöver knappast påtalas. Detta pekar på att lokal och global kompetens måste integreras och samordnas till nationens, regioners och platsers gagn.

De förändringar som redan är här kommer att ställa omedelbara krav på förnyelse och nya kompetenser hos alla som arbetar med utveckling av entreprenörskap och innovationer. Det handlar om att välja på vilka -nivåer som politik ska genomföras. Vi menar att utifrån de förändringar som Sverige och andra länder står inför, behöver man diskutera hur och på vilka nivåer politik ska utformas för att hänsyn ska kunna tas till både ett -globalt och ett lokalt perspektiv. Det är dags att börja bygga en glokal näringspolitik. Den politiken gör dialogen mellan globala utmaningar och lokala kraftkällor till sin hjärtefråga.

Bengt Johannisson - professor i entreprenörskap Växjö universitet,
Högskolan i Jönköping

Anders Lundström - professor Mälardalens högskola